

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 4215 від 13.10.2020
Кабінет Міністрів України

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо регулювання діяльності підприємств у сферах теплопостачання, централізованого водопостачання та водовідведення»

У проекті шляхом внесення змін до законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про природні монополії», «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», «Про теплопостачання», «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про житлово-комунальні послуги» пропонується віднести до повноважень:

Кабінету Міністрів України – затвердження ліцензійних умов провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення; затвердження порядків формування тарифів на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення; затвердження ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва теплової енергії (крім виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках), транспортування її магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами, постачання теплової енергії; затвердження порядку формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, що встановлюються органами місцевого самоврядування (у тому числі на принципах стимулюючого тарифоутворення); затвердження порядку та умов узгодження суб'єктами господарювання у сфері теплопостачання, ліцензування господарської діяльності яких здійснюють Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації, з органами місцевого самоврядування запозичень від іноземних держав, банків та міжнародних фінансових організацій для реалізації інвестиційних проектів;

органів місцевого самоврядування – встановлення в порядку і в межах, визначених законом, тарифів на теплову енергію (крім тарифів на теплову енергію, вироблену на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях та когенераційних установках, які встановлюються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг), комунальні, побутові, транспортні та інші послуги; встановлення тарифів на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення; встановлення суб'єктам господарювання у сфері теплопостачання, ліцензування господарської діяльності яких здійснюють Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації, тарифів на теплову енергію, у тому числі на її виробництво, транспортування та постачання для всіх категорій споживачів (крім тарифів на виробництво теплової енергії, що виробляється на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях та когенераційних установках), у порядку і в межах, визначених законом;

центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства, – розроблення ліцензійних умов провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення; розроблення ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва теплової енергії (крім виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках), транспортування її магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами, постачання теплової енергії; затвердження порядку ведення та форм галузевої звітності у сфері теплопостачання;

Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської і Севастопольської міських державних адміністрацій – здійснення контролю за додержанням ліцензіатами ліцензійних умов провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення;

Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, – розроблення та затвердження порядку (методики) формування тарифів на теплову енергію, вироблену на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях та когенераційних установках; ліцензування господарської діяльності з виробництва теплової енергії на теплоцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях та когенераційних установках; розроблення та затвердження в установленому порядку ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях та когенераційних установках і порядку контролю за їх додержанням;

встановлення тарифів на виробництво теплової енергії суб'єктам господарювання, ліцензування діяльності яких здійснюється Комісією.

Проектом пропонується визнати таким, що втратив чинність, Закон України «Про державне регулювання у сфері комунальних послуг».

Метою проекту, як зазначається у пояснювальній записці до нього, є «удосконалення механізмів державного регулювання суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання, що здійснюють свою діяльність на суміжних ринках у сферах тепlopостачання, централізованого водopостачання та централізованого водовідведення, забезпечення належної реалізації повноважень органами місцевого самоврядування щодо управління майном, що перебуває у власності територіальних громад, покращення фінансово-економічного стану підприємств житлово-комунального господарства, а також забезпечення споживачів якісними комунальними послугами та створення умов для безперебійного надання цих послуг підприємствами галузі» (п. 1).

Головне управління, розглянувши проект у стислий термін та у цілому вважаючи слушною аргументацію, наведену суб'єктом права законодавчої ініціативи на його користь, одночасно вважає за доцільне висловити щодо окремих положень проекту такі зауваження.

1. Статтю 25 Закону України «Про тепlopостачання» пропонується доповнити новою частиною 7, згідно з якою «на посади керівників теплогенеруючих, теплотранспортуючих, тепlopостачальних та теплосервісних організацій приймаються особи, які мають професійну кваліфікацію, що відповідає встановленим законодавством професійним стандартам (за наявності), кваліфікаційним вимогам». Відзначаємо, що запропоноване положення за своїм змістом не відповідає предмету правового регулювання вказаної ст. 25 «Права та основні обов'язки теплогенеруючої, теплотранспортної та тепlopостачальної організацій», адже призначення керівника здійснюється не самими цими організаціями, а відповідними органами управління і тому не може бути віднесене до прав чи обов'язків таких організацій.

2. Оновлена редакція ч. 1 ст. 10 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», за якою «ціни (тарифи) на комунальні послуги підлягають державному регулюванню, крім випадків, коли такі ціни (тарифи) відповідно до законодавства вільно встановлюються між виконавцем та споживачем)», на відміну від її чинної редакції, за якою «ціни (тарифи) на житлово-комунальні послуги встановлюються за домовленістю сторін, крім випадків, коли відповідно до закону ціни (тарифи) є регульованими», на наш погляд, змінює акцент у механізмах ціноутворення на користь державного регулювання, що потребує узгодження з одним із основних напрямків державної цінової політики, закріпленим у п. 3 ч. 1 ст. 4 Закону України «Про ціни та ціноутворення», – розширення сфери застосування вільних цін.

3. У Розділі II проекту передбачається визнати таким, що втратив чинність, Закон України «Про державне регулювання у сфері комунальних послуг». Слід звернути увагу на те, що даний Закон визначає повноваження НКРЕКП не лише у сфері формування тарифів (які пропонується передати іншим органам), а й такі повноваження, як розробка та затвердження правил користування тепловою енергією, правил приєднання до теплових та водопровідних мереж і типових договорів, передбачених цими правилами; встановлення порядку формування оплати за підключення до мереж суб'єктів природних монополій та здійснення контролю за його дотриманням (п.п. 14, 15 ч. 1 ст. 6), які можуть залишитись поза межами правового регулювання.

4. Пропозиції проекту відповідно до вимог ст. 27 Бюджетного кодексу України та ст. 91 Регламенту Верховної Ради України потребують належного фінансово-економічного обґрунтування (з наданням відповідних розрахунків) на предмет їх впливу на державний бюджет, зокрема, внаслідок зміни надходжень до спеціального фонду від внесків на регулювання, які сплачуються суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, у частині зміни співвідношення між такими надходженнями та потребою у коштах для фінансування НКРЕКП, та місцеві бюджети, зокрема, внаслідок передачі на місцевий рівень регулювання відповідних підприємств.

Звертаємо також увагу на вимоги ч. 3 ст. 27 Бюджетного кодексу України, за якими «закони України або їх окремі положення, які впливають на показники бюджету (зменшують надходження бюджету та/або збільшують витрати бюджету) і приймаються: не пізніше 15 липня року, що передуює плановому, вводяться в дію не раніше початку планового бюджетного періоду».

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: Ю. Лисицька

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЙВНА

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000733B42008E588D01

Дійсний до: 27.05.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/03-2021/28942 від 02.02.2021

369736